

přec se zlepšilo, zlepšilo se teprve pak, když strana ochrany celní rozhodného vítězství při osudí volebním vydobyla a v kongresu opětně rozhodné většiny nabyla.

Zbytečně lánou si hlavy demokratické časopisy republikánskými starostmi. Jelikož jejich strana nalézá se v úpiném rozkladu následkem neshody v otázce měny, mají za to, že při celá země nachází se k vůli peněžní otázce v zimním rozdělení, ale možná kandidáté presidentství, Harrison, McKinley a Reed při posud neprohlásili, jak smýšlí v otázce té. Zbytečně starosti! Není toho u nich zapotřebí! Stanovisko jejich co republikánů jest dosti dobře známo. Republikánská strana byla vždy pro zachování národního úvěru a dobré měny. Republikáné byli proti záplavě země zelenáky, když počátkem let sedmdesátých demokraté o ni usilovali. Republikáné byli pro resumpci, když demokraté ve své národní platformě roku 1876 též odporovali. Republikáné byli proti neomezenému ražení stříbra, když demokraté s Blandem v čele po 15 roků je neustále požadovali. V 53. kongresu, v němž demokraté měli většinu v senátové poslanecké, jen pouze republikáné zabránili přijetí zákona povolujícího neomezené ražení stříbra. Zákon Shermanův byl republikánským kompromisem na odvrácení záplavy stříbrské, o kterou demokraté usilovali. Byl i tu neb tam nalezi se některý pbloudilý jednotlivec, strana republikánská v celku stojí na tomtož stanovisku, které po léta hájí proti útokům demokratickým, aby totiž měli jsme měnu plynoucí, aby každý dolar našel měny byl v ceně roven každému jinému dolaru.

Přechodní doba.

Že naše politické poměry jsou značně zmateny a rozrušeny, jest patrným každému pozorovateli a podobá se, že nalezáme se v době přechodní, v které přetvořují se nynější politické strany. Nynější situace politická má velkou podobnost s onou, která předcházela minulou občanskou válku.

Tehdy jako nyní po řadu let střídala se jedna politická strana s druhou při vládě. Tehdy drolila a třáčila se strana whigů, právě tak, jako nyní třáští se strana demokratická. Tehdy jako nyní vznikla v zemi strana "americká," protikatolická a protipřítelšovalecká. Tehdy — od Andrew Jacksona až po Lincolnu — měli jsme presidenty jen vždy o jedné lhatě, — právě tak jako nyní od Granta do doby přítomné. Tehdy jako nyní byla přítomnou toho velká otázka, kteráž valně času vyžadovala, než pronikla do nejširších vrstev. Byla to tehdy otázka otrocká, která agitací abolicionistů působila vření v národě a neutuchla, pokud konečně vyřízením nedospěla. V nynější době jest to otázka kapitalistická, korporátní, která čím dále tím větší sílu propuká, čím dále tím více mohutná a příčinou jest těch částých převratů politických.

Jak na východě, tak na západě, severu i jihu, v městech i na venkově, pocíťováno jest ostří otázky té. Na venkově jsou to hlavně korporace železniční, kteréž občanstvu nechávají pocíťovati železnou patu svou; mnohem hůře jsou v tom ale města, v nichž spolčují se různé korporace k společnému ovládnutí a vykořisťování měst. Tu poji se k společno tam železniční společnosti telefonické, pouličních dráh, plynárn, elektrické, vodárn, dlažební a jiné korporace, z nichž každá má svůj vliv a v zájmu svém i všech ostatních působí. A počet korporací i jejich vliv vzrůstá a množí se stále, zasahajíc nejen do správy místní nýbrž i v zákonodárství státní a národní, ba i v rozsudky

soudní. A není to jen snad ohrožování prospěchu osobního, nýbrž ohrožování svobody a zřízení zemských, jež vliv korporací stále podkopává a korumpot otravuje a ničí, jež vedou a vésti musí k úvahám každého svědomitého občana.

Zdá se nám, že blíží se doba, kdy dojde rozřešení otázky, zdali má vládnouti lid, zákon a spravedlnost aneb svrhovaný vliv korporací. Doba rozřešení otázky otroctví nastala, když jedna z tehdejších velkých politických stran, strana whigů, se v trosky rozpadla a učinila místo straně nové, straně republikánské.

V politice a zřízení americkém není místa pro mnoho stran. Pokud otě tehdejší staré strany trvaly, nemohla poraziti se velká strana třetí; když ale mezi severními whigy počalo pronikati smýšlení protitrockské, ježpřirozeně mezi jihany muselo odpor rozhodný nalezati a strana whigů následkem neshody té třástiti se počala, tu začaly se kupiti kol nové strany republikánské, vzniklé na podkladu abolicionistickém, nejen zbytky rozpadlé strany whigů, nýbrž též nespokojené živly strany druhé, jakož i ržané frakce dříve odděpené, až vzrostla v mohutnou stranu vládnoucí.

Během minulých 20 roků učiněno bylo několik pokusů o zbudování mocné třetí politické strany protimonopolistické, však jako ony před 40—50 lety zůstaly posud bez velké účinku. Pokud pevně stály obě nynější velké strany, jedna republikánská, opřátelci se o svou minulost, mohouci poukazovati na nesmírné své vymoženosti, na zachování unie, povznesení průmyslu a všeobecného blahobytu na stopeň nikdy nebývaly, na skvělé úspěchy finanční, druhá opřátelci se o celistvý jih, — nebylo tu místa pro třetí. Věk nyní jeví strana demokratická povážlivý rozruch a zdá se nalezati v úplném rozkladu. Oslabena jsou nešťastnými výsledky pochybené své politiky, vystavena jsouc v účinkám, že slibované úspěchy zrušením ochrany celní ne jen že se nedostavily, nýbrž že místo nich sem uvržena v tiseň nebývalou, že nespelněn ani jediný slib, neuskutečněno ani jediné očekávání, třáští se nyní o úskalí otázky stříbra, kteráž jako ostrý klín do boku jí vniká. Jak dnes věci stojí, jsou obě ty frakce v straně demokratické nesmiřitelnými a podobá se, že povedou k úplné roztržce v budoucí volbě národní. Roztrhne-li se ve dvě frakce, pak získá tím pouze na síle strana populistická, která nastoupí na místo demokratické — a buď donutí stranu republikánskou k rozřešení otázky monopolistické, aneb, zbavivši se nesignalých pomějeřících požadavků, jakým je otázka stříbra, zvítězí nad republikánskou, aby vyhověla požadavkům lidu a zákonu. Otázka korporátní musí dojíti tak rozřešení, jako druhdy otázka otrocká.

¶ V Clevelandu graduovali v pondělí, min. týdne z vyšších škol západní a jižní strany českí žáci a žačky: W. A. Medlín, Anna S. Volenková, Vác. Kakeš, Mary Havlíček a Rose Hudec. Kakeš a Hudecova vyznamenání co řečnické a sice mluvil prvý o nestřídmosti, druhá pak o smu života venkovského. — V úterý graduovali tamtéž z vyšších škol Central Fr. A. Danda, Klara M. Durant, Kate H. Jehlička, Ed. L. Krejčí, Berta P. Severin a Mary Urbánek.

¶ Na universitě michiganské v Ann Arbor graduují letos v právníckém odboru krajané p. Jos. P. Vlk z Allegheny City, Pa., a p. O Kašpar z Chicago, Ill. Na universitě wisconsinské v Madison vystudovali práva pp. Erw. L. Chloupek z Manitowoc a John C. Karel z Kewaunee. Přejeme všechněm mnoho zdaru!

¶ Chicagští krajané dočkali se opětně českých smřících soudců a sice jmenování guverněrem a zákonodárstvím schválení Q. J. Chott a A. S. Sabbath. Prvnější jest republikán, druhý demokrat.

Clo stále hlavní otázkou.

Po oslou dobu republikánské hospodaření řízeny byly finanční záležitosti země způsobem, který svědčil o tom, že strana ta má schopnosti i vůli, i zná ceny a prostředky, jak řídit a spravovati záležitosti země. Již v dobách války země, největší, nejdelší a nejnákladnější války od dob prvního Napoleona, osvědčila strana republikánská, že jest nad jiné povolána k řízení správy zemské neboť dovedla zjednatí prostředků k vedení dlouholetého zápasu a při tom udržeti úvěr země na dobré míře. Když pak skončena byla válka, počala správa republikánská nejen o neustálé snižování břemen válečných, nýbrž také o zmenšování dluhu národního. Rok jak rok ukazoval přebytky příjmů, jichž používáno bylo k splácení dluhů úroky nesoucí, až obnos těchto klesl z 2,381 milionů dnem 31. srpna 1865 na 585 milionů r. 1892 a břímě úroků ze 151 milionů dol. ročně na 22 milionů.

Věk náhlý obrat nastal ihned, jakmile demokratická vláda ujala se správy zemské. Od samého nastoupení presidenta Clevelanda nejen že trvá tiseň průmyslová a peněžní v zemi, nýbrž i ve vládní pokladně, kdež příjmy s vydáním z rovnováhy.

Bylo nám ovšem slibováno, že vše se napraví, jakmile nový zákon celní v platnost vejde, že tž sestaven bude tak, aby nejen nebyl obtíž lidu, nýbrž aby z roven přinášel hojný příjem do pokladny. Věk tak jako ve všem ostatním, co demokratický kongres podnikal, i v tomto osvědčil svou neschopnost. Ač bylo uvaleno znovu clo na přívoz cukru, kteréž 40 milionů dolarů ročně mělo přinést, ač přívoz výrobků s našimi soutěžitelci jest na mnoze větš než byl druhdy a tím odbyt našich domácích výrobků potlačován a výroba domácí vázne, ač sekretář Carlisle před 6 měsíci sliboval na jisto, že nebude žádný schodek ku konci roku úředního, jest jisto že bude rozdíl mezi příjmy a vydáním za tento rok velikým a sice plným 50 milionů dol.: Jest arci pravda, že prozatím nepříjde tím vlada do nesnázi. Vždyt během 14 roku vydlužila se skoro 200 milionů, zvěšíc tak roční břímě úroků o 10 milionů. Má tedy dostatečnou zálohu v hotovosti ku krytí schodku. Věk rovněž jisto je nyní nade všechnu pochybnost, že celý demokratický celní zákon jest dšlem fušářským, neboť neslouží ani ku ochraně průmyslu našeho, ani k zjednaní dostatečného příjmu.

Demokratické časopisy, totiž většina tchž, — snaží se ovšem pozornost čtenářstva svého odvrátiti od tohoto neblabého stavu, v který zem byla uvržena neschopností strany té a zabývají se úvahami o otázce peněžní. Věk každý prozřavý občan musí viděti, že nejdůležitější a nejnaléhavější otázkou jest otázka celní a s ní souvislé otázky finanční, že jest zapotřebí odstranění zřušovaného nynějšího zákona celního a nahrazení téhož novým, sestaveným na základě zásad republikánských, tak aby poskytovanou ochranou povznesen byl průmysl znovu na dřívější výši zároveň získány potřebné příjmy.

Tyto poměry nebude moci napravit kongres budoucí. Ač Cleveland nedal schválení nynějšímu zákonu celnímu, proto že obsahoval blánek o daní z příjmů, soudně nyní zrušený. přece jest jisto, že nedal by svolení ku změně zákona ve smyslu republikánském. Proto bude musit trpěti země i správa pod zlopostvým účinkem zákona nynějšího, až do té doby, kdy republikánský president spolupůsobiti bude s republikánským kongresem o zjednaní nápravy. Proto také bude v příští presidentské volbě celní otázka

hlavní otázkou, byt i demokraté jakkoliv vroucně si přáli, aby zápas o jiné, vedlejší a podřízené otázky byl veden. Otázka měny, kterou budou se snaziti do popředí přivléci, budeme moci směle ponechati k vyřízení budoucí správě republikánské, neboť strana která provedla zemi finančním úskalím v době války a která přes odpor demokratů provedla resumpci bez nejmenšího znepokojení poměrů finančních, dovede i nyní náležitě poměry finanční k prospěchu země upravit.

"Umravnílost" našich demokratů.

Starší občané čestí se zajisté ještě pamatují, jakého povyku natropila naše odlehlá žurnalistika českodemokratická v letech 1868 až 1876 když si president Grant dobou letů vyjel na verek pro několik týdnů, aby užil trochu té boží přírody. "Tu vsta drabého tuláka!" volali od Svornosti a Slavia dolů až na třetí svůj listek Slovana Amerického. "President běže sice svůj plat, ale na místo konání povinností svého úřadu jezdí po svých zábavách," atd. Nic se na to nebral ohled, že Grantův takový "útylek" byl velmi blízko od Washingtonu a že tam president úřadoval ve všem vřady jako by se byl v Bílém domě. Kongresní poslanec Joe Blackburn tehdy po zasednutí kongresu jednoho dne dokonce navrhol, aby ubohý Grant pro ten svůj "zločin" byl dán v obzalození.

Vidíme anebo slyšíme však demokrati nyní projevovali takovou "mravní rozhořčenost", když jejich president meškal a mešká takřka nepřetržitě mimo sídelního města a když si hleděl i hledí více ryb a sportů, než funkcí svého úřadu? Není o tom nikde ani nejmenší potuchy — naopak je vidíme a slyšíme, jak mu přejí šťastnou cestu a veselou zábavu! Ani jednomu z nich více nenapadá navrhovati obzalození, že president pro samé rybařství a samou honitbu zanedbává celý svůj topčí se národ.

Než ani na tom není dosti — změna citův toho našeho demokratstva vzneseného se jeví také ještě i docela jiným směrem.

Nynější náš president "necestuje" tak jednoduše a prostě, jako cestoval president Grant, anebo dokonce velikáni Jiří Washington a Thomas Jefferson: on nyní cestuje v "privátních" kárách presidentů železničních společností, při čemž jej doprovází celé veliké komonstvo — a když takováto "privátní kára", královsky vyzdobená, dojde svého cíle, tu tam čeká na Jejich Veličenstva "privátní yachta" některého multi-milionáře, aby našeho vladaře vyhoukala po moři, když ryby více neskýtají dostatečné zábavy.

Takovým způsobem odjel pan president dne 17. t. m. ráno z Washingtonu, aby se tam nevrátil než až příštího třjna. V Novém Yorku čeká naň yachta multi-milionáře E. C. Benedicta, jednoho z velikánův Wall Streetu, a doveze jej do "Gray Gables", kdež nyní bude sídlo vlády našeho šťastného národa. Kde pak nechali tudíž naši velikáné racinští, a jejich menší trabantí v demokratismu, onen svůj bývalý "cit" který je při kratinkých výletách presidenta Granta do Long Branch až do duše rozhořčoval nad takovou "nedbalostí vůči zájmům země"? Vždyt tehdy, za dob onoho "imperatora Granta", byli ve Washingtonu aspoň ministři, kdežto nyní tam není nikdy skoro ani jediný!

Náš lid může z toho poznávati, jak poctivě mu ten jeho starý a oblíbený tisk věci říká a jak soustavně jej na jedné straně proti něčemu štvře, co jest dobrým, aby mu na druhé straně zakrýval růžičkami

ohvály a veleby mnohé osklivé a špatné. Staff ti "miláckové" našeho lidu mohou se nad tím ovšem radovati, že mají za sebou tolik slepých a oddaných otroků — ale náš lid sám na to může býti sotva hrůlí!

Proč není tím demokratickým tiskem našeho jazyka na Clevelandovi káráno to samé, a čeho ti velící demagogové za doby Granta vytloukali cestou útvarů politický kapitál?

Zprávy osobní.

— Pan Kolfa, zástupce Petru Importing Co. z Chicago, vrátil se ve čtvrtek z cesty po západní Neb-rasce opětně do města našeho. Přivezl s sebou z Atkinson téžce nemožnou sestru svou, kterouž zde v nemocnici do ošetřování dal. Zdrží se tu několik dnů.

— Dr. Sigl, kterýž po delší dobu v městě našem práci provozoval, přestěhoval se opětně zpět do Crete, kdež zase v lékárně Nedělové úřadovnu svou si zařídil. Přejeme mu hojně zdaru.

— Potěšení jsme byli návštěvou starých našich známých, pp. Fr. Bartoše z Linwood a Jos. Bartoše z Wilber, kteří přijeli tectokrátě za smutnou povinností, aby pohřbu manželky bratra jejich se zúčastnili.

— Pan Longin Folda, náměstek předsedy banku Foldova ze Schuyler, byl v Omaze ve čtvrtek v záležitostech obchodních.

— Pan Fr. Kotva, jenž po delší čas v Metzově pivovaru v Omaze zaměstnán byl při vaření piva, kterýmžto oborem již v Čechách se obíral, získán byl pro pivovár v Atkinson, Neb., se nalézající v vlastněný krajanem panem Vostrčillem. Pan Kotva odchází s nejlepšími doporučeními, o čemž jsme se osobně přesvědčili a pan Vostrčil získal v něm zajisté sflu výtečnou.

— Koncem týdne nemálo překvapení jsme byli obdržením snubního listku z Chicago a ani očím svým věřiti jsme nechťeli, když na něm četli jsme: "Jan Fučík a Emilie R. Landa, manželé." — Přejeme dlouhaletému příteli našemu a spanilému jeho choti vše, co v novém stavu jejich ku štěstí přispěti jim může.

— Pan F. Otrádovský, obchodník ze Schuyler, přijel do Omahy v pondělí, v záležitostech syna svého Otto, který minulý pátek byl zde před vládním soudem obžalován z přestupku posláním neslušného dopisu, jehož se z nerozvážnosti dopustil. Uznal se vinným a soudce přiřkl mu trest 20 dní pod dohledkou maršála.

¶ V Streator, Ill, budou míti český pivovár s kapitálem \$50,000. Inkorporátory jsou Jan Push, Ant. Push a E. J. Hrdlička.

¶ V New Yorku vystudoval lékařskou fakultu proslulá Columbia College sokol Fr. A. Kopecký. Zkoušku odbyl a neobyčejným úspěchem, o čemž svědčí nejlepší, že udělen mu zvláštní diplom, dále pak velká bronzová medaile a \$25 ve zlatě, třetí to cena Harsonova za nejlepší zprávy klinické (z praxe nemocniční.)

— Obdržel první odměnu — na svět. výstavě

DR. PRICE'S CREAM BAKING POWDER

Nejdokonalejší: připraven čistý prášek z vinného kamene. Pročítan monie, kamence a jiných nečistot. PO SE BOKŮ V POPRÁDÍ